

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

2

Številka: 007-01/14-13/
Ljubljana, 13. 11. 2014

Komisija Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) pripravila naslednje

P o r o č i l o

k pobudi državnega svetnika Samerja Khalila, da Republika Slovenija prizna neodvisno in suvereno palestinsko državo

Komisija Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve je 45. seji 13. novembra 2014 obravnavala in **podprla** pobudo državnega svetnika Samerja Khalila, da Republika Slovenija prizna neodvisno in suvereno palestinsko državo ter sprejela sklep, da Državnemu svetu predlaga, da Vladi Republike Slovenije posreduje naslednjo

p o b u d o:

Državni svet poziva Vlado Republike Slovenije, da razmisli o možnosti, da začne postopek, da Republika Slovenija prizna Palestino kot neodvisno in suvereno državo.

Obrazložitev:

V času po prvi svetovni vojni so se pričele na področju Bližnjega Vzhoda dogajati velike spremembe. Kolonialna zapuščina Otomanskega imperija se je pričela sesuvati v prah. Na področju palestinskega mandata (sedaj Palestina, Izrael in Jordanija) so Britanci ustanovili Transjordanijo, avtonomno državo pod britansko upravo in pokroviteljstvom Društva narodov. Leta 1946 se je osamosvojila Jordanija. Judje so pričeli načrtno naseljevati ozemlje današnjega Izraela po njihovem izgonu iz Španije v 15. stoletju. Prvi večji val naselitve v novejši zgodovini se je pričel koncem 19. stoletja, kot posledica surovega preganjanja Judov v Vzhodni Evropi. Takrat se prične tudi sionizem, judovsko nacionalistično gibanje, ki si je prizadevalo za ustanovitev judovske države. Med 1. svetovno vojno je nastala v Veliki Britaniji »Belfourova deklaracija«, v kateri je najti soglasje za ustanovitev judovske države. Arabci, živeči na svoji zemlji, so nasprotovali priseljevanju. To je vodilo do nasilnih izgrediv leta 1920, posledica katerih je bila ustanovitev judovskih obrambnih sil.

Incident je bil prelomnega pomena, saj je pomenil izgubo zaupanja med Arabci, Britanci in Judi.

Pa vendar je leta 1922 Britanija ponovno dobila mandat upravljanja Palestine. Zaradi novih pogromov (pa tudi ekonomske krize) je iz Evrope emigriralo v Palestino vse več in več Judov. Vzpon nacizma v Nemčiji je prinesel nov, še večji val judovskih priseljencev. Vse večje priseljevanje je vodilo do upora Arabcev. V obdobju holokavsta je večina držav zavračala judovske begunce. Le tem pa zaradi kvote, s katero so želeli pomiriti napetosti med Arabci in Judi, ni bilo dovoljeno emigrirati v Izrael. Konec leta 1945 so Judje predstavljali že 33 % populacije na področju Palestine.

Velika Britanija ni več mogla, oz. bila sposobna nadzorovati razmer. 14. maja 1948 je bila razglašena neodvisnost judovske države Izrael. Že naslednjega dne se je pričela enoletna arabsko-izraelska vojna. Konec te vojne je prinesel začasne meje Izraela, Zahodni breg in arabski del Jeruzalema sta pripadla Jordaniji, Egipt je prevzel nadzor nad Gazo. Razeseljenih je bilo več kot 700.000 Arabcev. Status beguncev do danes še vedno ni rešen. Arabci pravijo temu Nakba (Katastrofa).

Sledilo je še več oboroženih konfliktov med Arabskimi državami in Izraelom (1967, 1969-1970, 1973). Izrael si je prisvojil še zahodni breg Jordana, ki je do takrat pripadal Jordaniji, in mesto Jeruzalem v celoti. Leta 1982 se je pričela prva izraelsko-libanonska vojna. Svet se spominja te vojne po izživljanju judovske vojske v begunskih taboriščih Sabra in Šatila, kjer so neusmiljeno pokončili tudi ženske in otroke. Leta 2006 je potekala še druga izraelsko-libanonska vojna. Leta 1987 se prične prva Intifada (Vstaja), leta 2000 pa druga Intifada. Posledica tega je bila, da je začel Izrael graditi varnostni zid. Palestinci so se znašli v največjem koncentracijskem taborišču na svetu.

Tudi letos poleti smo bili priča izjemnemu judovskemu nasilju nad Arabci in sicer na področju Gaze. Ves svet je bil še enkrat osupel nad nasiljem izraelskih vojakov, ki so se znašli predvsem nad nedolžnim prebivalstvom.

Kljub nenehnemu izraelskemu terorju, izganjanju arabskega prebivalstva, prisvajanju novih in novih ozemelj, grajenju novih in novih naselbin na okupiranem ozemlju, je odporniško gibanje Arabcev vzpostavilo svojo državo. Dolga leta je PLO vodil pokojni Jaser Arafat, ikona palestinskega odporniškega gibanja. Od leta 1988 se pojem države Palestina nanaša le še na področji Gaze, kjer je gonilna sila Hamas, in Zahodnega brega, kjer je gonilna sila Fatah. Sedanje ozemlje Palestine predstavlja le še 22% nekdanjega ozemlja Palestine (preostanek je okupiral Izrael). V Izraelu živi sedaj cca 1,7 mio Palestincev in cca 6,1 mio Judov.

Prve države so priznale Palestino kot neodvisno državo že 15. oktobra 1988. Do 1. novembra 2014 je Palestino priznalo že 135 držav, ki so članice ZN. Zadnja je, 30. oktobra 2014, Palestino priznala Švedska in je prva večja ter pomembnejša članica EU, ki je to storila. Spomnimo, da je k priznanju Palestine pozval tudi papež Frančišek.

Slovenija je na svoji poti neodvisnosti, pa tudi že prej, razglašala, da ima vsak narod pravico do samoodločbe, kar jo je tudi pripeljalo do samostojne države. A žal

Slovenija še ni priznala Palestine, kot samostojne in neodvisne države. Čeprav je za to leta 2012 že imela priložnost, le tega ni storila. Glede na to, da je bila Palestina med prvimi državami, ki so priznale samostojno in neodvisno Slovenijo, bi bilo prav in zgodovinsko pravično, da to stori.

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve izpostavlja, da bi morala Republika Slovenija med razlogi za priznanje palestinske države upoštevati tudi:

- obravnavo na medparlamentarni konferenci o skupni zunanji in varnostni politiki ter varnostni in obrambni politiki, Rim, 5. do 7. november 2014;
- izjave visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter njena prizadevanja, da bi zagotovila verodostojne možnosti za ponoven začetek mirovnega procesa;
- resolucijo Evropskega parlamenta z dne 18. septembra 2014 o Izraelu in Palestini po vojni v Gazi ter v vlogi EU;
- sklepe Sveta o bližnjevzhodnem mirovnem procesu;
- dejstvo, da so med državami članicami EU, Palestino priznale: Bolgarija, Ciper, Češka, Madžarska, Malta, Poljska, Romunija, Slovaška in Švedska;
- da ustanovitev in priznanje Palestine zahteva več resolucij VS OZN in GS OZN;
- poziv papeža Frančiška;
- mednarodnopravne kriterije za nastanek države.

Člani komisije verjamejo, da priznanje Palestine narekuje razvoj v mednarodnih odnosih, saj je zadnji konflikt v Gazi poleti 2014 (že tretji v zadnjih šestih letih) terjal življenja več kot 2.000 Palestincev, v večini civilistov na obeh straneh, pa tudi vojakov in povzročil nesprejemljivo trpljenje civilnega prebivalstva obeh vpletenih strani. Člani komisije opozarjajo, da še za naprej ostaja grožnja Izraela za nadaljnje nasilne konflikte. Menijo, da bi ustanovitev dveh sosednjih držav lahko pripomogla, da bi medsebojne odnose urejali bolj uspešno in hitreje reševali spore. Člani komisije se zavedajo, da je izraelsko-palestinski konflikt občutljivo politično vprašanje, ki zahteva vsa prizadevanja za ustvarjanje najboljših razmer, da se doseže trajen mirovni sporazum.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije Samer Khalil.

Sekretarka
Lilijana Žurman, l.r.

Predsednik
dr. Janvit Golob, l.r.